

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қоғамдағы педагог мәртебесі

ЖАРИЯЛАНДЫ
01.04.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/151879/

Қоғамдағы педагог мәртебесі

Сахибжан Юнусов

Жыланбұзған жалпы орта білім беретін мектебі

Физика және информатика пәні мұғалімі

Мектеп табалдырығында алғашқы қадамды жасаған кезде біз әрқашан қолымызда қалам ұстап, әліпбиді, оның жұмысын үйреткен алғашқы ұстазымыздың еңбегін ризашылықпен еске алатынымызды және жүрегімізде оған деген құрмет сезімін сезінетінімізді мойындауымыз керек. XXI ғасыр-жоғары зияткерлік әлеуеті, заманауи білімі мен дағдылары, жаңа дүниетанымы мен тәуелсіз ойлауы бар мамандар ғасыры. Мұғалім-тәрбиешілердің мұндай ұрпақты тәрбиелеудегі еңбегін ештеңемен салыстыруға келмейді. Өйткені, қазір еліміздің әлемдегі даму деңгейі қоғамдағы педагогтардың рөлімен анықталады.

Біздің еліміздегі мұғалімдер мен тәрбиешілер әрқашан атақ-даңққа ие болғанын көпшілік біледі. Мысалы, ұлы Хазреті Сұлтан Ахмет Яссауи өмірінің барысы, оның ұстаздық жолы бір дүние. Шынында да, шебер ұлы тұлғалар, ғылым әлеміндегі барлық ғалым және ғұламалар алғашқы қадамдарын қарапайым мұғалімнің көмегімен әлемге танылған. Біздің ел дана адамдар мен мұғалімдердің құрметін өз орнына қойып келген және «шебердің өмірі мәңгілік, өйткені оқушылардың өмірі онымен байланысты» дейді. Ғылымның нұры мұғалімнің жүрегінен оқушының жүрегіне өтеді. Егер ұстаз, яғни мұғалім болмаса, бұл жарық жанға енбейді.

Бірақ күнделікті деңгейде мұғалім тек кәсіби мұғалім ғана емес, сонымен қатар басқа бір нәрсені үйреткен кез-келген адам ұстаз немесе оқытушы деп аталады: қолөнер, ағаш ұстасы, машинаны басқару, музыкалық аспапты шебер меңгеру – бұл тізімді шексіз жалғастыруға болады. Ал адамдар құрметпен, мұндай адамды оқытушы-мұғалім деп атайды. Бірақ біз кәсіби мұғалімдер туралы айтатын боламыз: мұғалім мен оқытушы,

тәрбиеші, тәлімгер және жаттықтырушы, бір сөзбен айтқанда, оқу-тәрбие қызметін өмір бойы таңдаған адамдар туралы.

Мұғалімнің кәсібі өте ежелгі. Мұғалімнің қоғамның прогрессивті дамуындағы рөлі, егер ол жастарды тәрбиелеп, үлкендердің ісін жалғастыратын, бірақ қоғамның дамуының жоғары деңгейінде болатын ұрпақты қалыптастыратындықтан ғана маңызды, сондықтан белгілі бір дәрежеде мұғалім қоғамның болашағын, оның ғылымы мен мәдениетінің болашағын қалыптастырады деп айтуға болады. Барлық уақытта ағартушылықтың көрнекті қайраткерлері мұғалімнің қоғам өміріндегі рөлін жоғары бағалағаны таңқаларлық емес. Мұғалімнің лауазымы басқа ешкімге ұқсамайды,— деп жазды ұлы педагог Я. А. Коменский (1592-1670). Я. Коластың (1882-1956) айтуынша, мұғалім тек тәрбиеші ғана емес, тәрбиеші, бұл біздің қоғамға мәдениеттің жоғары деңгейіне көтерілуге көмектесетін адамның досы.

Қоғамды адам өзгертеді, ал білім беруді адам өзгертеді. Білім берудің негізінде мұғалім жатыр. Осы күнге дейін мұғалім мен мұғалімнің құрметі туралы айтылғанымен, оның құрметін нығайту үшін практикалық бастама болған жоқ. Енді мұғалімнің қоғамдағы жоғары мәртебесін Конституцияда жоғары мойындаудың белгісі ретінде бекіту ұсынылады.

Бүгін біз үшінші жаңғырудың негізін қалауға тырысамыз. Айтыңызшы, құрметті отандастар, кез-келген қоғамның оянуы мен ілгерілеуінің негізінде қандай факторлар жатыр? Ағартушы адам қоғам дамуының негізі ғылым, білім, өнер, әдебиет, жаңа технологиялар, инновациялар екенін біледі, сондықтан ғылымды оқытатын адам, әрине, мұғалім, тәрбиеші.

Егер біз Тәрбие жұмысын жоғары деңгейге көтергіміз келсе, ең алдымен мұғалімнің, тәрбиешінің, мұғалім-тәрбиешінің әлеуметтік мәртебесін көтеруіміз керек, өйткені бұл біздің халқымыздың бұрыннан келе жатқан құндылықтарының бірі.

Қазіргі уақытта Конституцияға түзетулер енгізілуіне байланысты Мемлекет басшысы, ұстаздар, мұғалім және оған теңестірілген азаматтардың құрметін бөлек атап өтуді ұсынды, біз, мұғалімдер үшін бұл үлкен тарихи оқиға болды, біздің көпжылдық арманымыз орындалатын күндер келді.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimgger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.